Nr 21

Konstitutionsutskottets betänkande med anledning av riksdagens informationsutrednings betänkande om riksdagens tidningsfråga jämte motion

Betänkandet om riksdagens tidningsfråga

Talmanskonferensen har genom framställningen 1975:15 till riksdagen överlämnat riksdagens informationsutrednings andra delbetänkande, "Riksdagens tidningsfråga". Betänkandet är fogat vid framställningen.

I informationsutredningens betänkande föreslås att riksdagen skall medge utgivande av en för riksdagen och departementen gemensam tidning. Tidningen avses skola fr. o. m. januari 1976 ersätta den av finansdepartementet utgivna tidningen Departementsnytt. Som huvudman i administrativt hänseende för den nya tidningen föreslås nämnden för samhällsinformation. För kostnader för utgivande av den nya tidningen under tiden 1/1–30/6 1976 föreslår utredningen att riksdagen skall till nämnden för samhällsinformation – utöver tidigare beviljat anslag – anvisa 1 241 000 kr. såsom förslagsanslag för budgetåret 1975/76.

I betänkandet redogörs närmare för frågans tidigare behandling. Utredningens förslag i tidningsfrågan redogör under särskilda rubriker för Produktbeskrivning, Tidningens ledning, Tidningens syfte och redaktionella riktlinjer, Målgrupper och upplaga, Organisation och Ekonomisk kalkyl.

Vid betänkandet har fogats en reservation av utredningsledamoten Alf Lövenborg (vpk), som avser avsnittet Tidningens syfte och redaktionella riktlinjer.

Beträffande det närmare innehållet i utredningsbetänkandet och reservationen hänvisas till framställningen 1975:15.

Motionen

I motionen 1975:2150 av herr Hermansson m. fl. (vpk) yrkas: "att riksdagen med bifall till betänkandet i övrigt hemställer om kompletterande utredning beträffande den föreslagna tidningens redigering och marknadsföring".

Beträffande motiveringen hänvisas till motionstexten.

Utskottet

Riksdagens informationsutredning framlägger i sitt andra delbetänkande, "Riksdagens tidningsfråga", förslag om utgivande av en för departementen och riksdagen gemensam tidning. Tidningens syfte skall vara att underlätta för personal i stat och kommun, företag och organisationer samt för förtroendevalda och övriga politiskt intresserade att följa verksamheten i riksdagen och regeringens kansli. Det departementsanknutna materialet skall i princip behandlas på samma sätt i den nya tidningen som i den av finansdepartementet nu utgivna tidningen Departementsnytt.

Den nya tidningen skall börja utges i januari 1976 och då ersätta Departementsnytt. Den skall ha väsentligt breddat innehåll, snabbare produktionstid och fler utgivningar per år. Redaktionen för tidningen avses få en oberoende ställning och själv utforma innehållet i enlighet med de riktlinjer som uppdras av utredningen i betänkandet. Som huvudman i administrativt hänseende föreslår utredningen nämnden för samhällsinformation, NSI. För tidningsutgivningen under tiden 1.1–30.6 1976 föreslås ett förslagsanslag av 1 241 000 kr.

Utredningens förslag har föregåtts av överläggningar med finansdepartementet. Vid dessa har under förbehåll av riksdagens godkännande träffats överenskommelse om utgivande av en sådan för departementen och riksdagen gemensam tidning som utredningens betänkande avser.

Som utskottet uttalade redan förra året i samband med behandlingen av informationsutredningens första delbetänkande, "Riksdagens utåtriktade information" (KU 1974:19), finns det otvivelaktigt ett behov av en fortlöpande, mera fyllig information om riksdagen och dess verksamhet än vad som ges på annat håll. En möjlighet att tillgodose detta behov var, enligt vad utskottet då uttalade, utgivandet av en med Departementsnytt samordnad tidskrift.

Utredningens nu redovisade förslag bygger på en sådan lösning som föreslogs 1974.

I motionen 1975:2150 av herr Hermansson m. fl. (vpk) begärs att riksdagen med gillande av informationsutredningens förslag i övrigt beslutar om en kompletterande utredning beträffande den föreslagna tidningens redigering och marknadsföring. Motionen ansluter i huvudsak till den reservation till informationsutredningens betänkande som avgetts av ledamoten Alf Lövenborg (vpk). Enligt motionärerna bör tidningen rikta sig till så många människor som möjligt. Den bör därför ges en populärare och lättillgängligare utformning än utredningen föreslår. Tidningen bör också marknadsföras på ett sådant sätt att den blir lätt att köpa. Förutsättningar bör därigenom enligt motionärerna föreligga för att tidningen snabbt skall bli känd och få ett bredare läsarunderlag. I motionen föreslås också att riksdagspartiernas riksdagsgrupper skall erbjudas att i varje nummer svara för var sin sida i tidningen.

Utskottet ansluter sig till informationsutredningens förslag om utgivande av en för departementen och riksdagen gemensam tidning. I varje fall i dagsläget är enligt utskottets mening de av utredningen uppdragna riktlinjerna för tidningens syfte och innehåll, dess målgrupper och upplaga samt dess organisation lämpliga. Erfarenheterna får sedan visa i vad mån ändringar bör göras t. ex. för att få den nya tidningen innehållsrikare och mera spridd. Någon särskild utredning härom bör emellertid enligt utskottets mening inte tillsättas.

På grund av det nu anförda tillstyrker utskottet informationsutredningens förslag i betänkandet om riksdagens tidningsfråga och avstyrker motionen 1975:2150.

Utskottet hemställer

att riksdagen

1. avslår motionen 1975:2150,
2. med anledning av framställningen 1975:15 från talmanskonferensen beslutar medge utgivande av en för riksdagen och departementen gemensam tidning enligt vad som anförts i riksdagens informationsutrednings betänkande om riksdagens tidningsfråga,
3. till *Nämnden för samhällsinformation: Tidningsutgivning* för budgetåret 1975/76 under sjunde huvudtiteln anvisar ett förslagsanslag av 1 241 000 kr.

Stockholm den 15 maj 1975

På konstitutionsutskottets vägnar
HILDING JOHANSSON

Närvarande: herrar Johansson i Trollhättan (s), Boo (c), Werner i Malmö (m), Mossberg (s), Fiskesjö (c), Svensson i Eskilstuna (s), Jonnergård (c), Bergqvist (s), Björck i Nässjö (m), Karlsson i Malung (s), Nordin (c), Olsson i Edane (s), Molin (fp), Gustavsson i Ängelholm (s) och Berndtson (vpk).

Reservation

av herr Berndtson (vpk) som ansett

dels att det avsnitt av utskottets yttrande som börjar med orden "Utskottet ansluter sig till" och slutar med orden "avstyrker motionen 1975:2150" bort ha följande lydelse:

Utskottet är ense med informationsutredningen om behovet av förbättrad information om riksdagens verksamhet och tillstyrker att en tidning utgives i detta syfte. Utredningens förslag i denna del har emellertid vissa brister och bör endast godtagas som ett provisorium. Enligt utskottets mening bör vissa frågor, särskilt de som avser tidningens syfte och de redaktionella

riktlinjerna för tidningen, omprövas utifrån följande utgångspunkter.

Det är viktigt att den nya tidningen blir så populärt och lättillgängligt upplagd som möjligt. Dess syfte måste vara att öka intresset för riksdagen och att förmedla information till så många människor som möjligt. Då är det också viktigt att tidningen marknadsförs utifrån dessa principer. En ny tidning med i huvudsak samma utformning och begränsade ambitionsnivå som exempelvis nuvarande "Departementsnytt" kommer inte att uppfylla detta syfte. Med en sådan uppläggning får man knappast några läsare bland grupper som f. n. har ett begränsat intresse för samhällsfrågor.

I reservationen till betänkandet framförs bl. a. förslaget att riksdagspartiernas riksdagsgrupper skall erbjudas att i varje nummer svara för var sin sida i tidningen. Med en sådan ordning blir tidningen enligt utskottets mening intressantare och får därmed också ett ökat informationsvärde och bättre förutsättningar att vinna flera läsare. Några praktiska svårigheter att förverkliga detta uppslag torde inte föreligga. En liknande ordning tillämpas i andra informationsorgan, t. ex. i tidningen Stockholm – informationstidning för Stockholms kommun. Riksdagsgruppernas kanslier har numera sådana resurser att en veckoleverans till tidningens redaktion lätt bör kunna ordnas. Utskottet ansluter sig på de anförda skälen till förslaget. Det bör ankomma på utredningen att närmare pröva formerna för förslagets genomförande.

För att den nya tidningen snabbt skall bli känd och få ett brett läsarunderlag är det väsentligt att den distribueras på ett sådant sätt att den är lätt att köpa. Utvägen att använda sig av pressbyråns kiosker och andra försäljningsställen måste därför prövas, om möjligt redan från början. Det bör ankomma på utredningen att närmare utreda hur detta skall genomföras. Därvid bör också undersökas om vid sidan härav även andra former för marknadsföring av tidningen kan tillgodose det angivna syftet.

På grund av det anförda föreslår utskottet att riksdagen med bifall till motionen 1975:2150 uppdrar åt riksdagens informationsutredning att verkställa den kompletterande utredning om riksdagens tidningsfråga som utskottet angett i det föregående. Utredningen bör göras skyndsamt. Resultaten därav bör om möjligt framläggas för riksdagen i så god tid att de nya riktlinjerna kan tillämpas redan från början av tidningens utgivning. För att undvika en försening av tidningsfrågans lösning tillstyrker utskottet att riksdagen nu – som ett första led häri – godtar informationsutredningens förslag.

dels att utskottet under 1 bort hemställa

att riksdagen

1. med bifall till motionen 1975:2150 uppdrar åt riksdagens informationsutredning att verkställa den kompletterande utredning om den föreslagna tidningens redigering och marknadsföring som angetts i det föregående.

GOTAB 75 9581 S Stockholm 1975